

Uvodnik

Še nikoli v zgodovini medicine ni naše védenje o neoplastičnih procesih naraščalo tako hitro ali bilo tako obetajoče kot danes. Vsi, ki skrbimo za bolnike, bodisi splošni zdravniki, kirurgi, onkologi, radioterapevti ali drugi, upamo, da bomo zaradi molekularnobioloških in genetskih spoznanj laže reševali probleme v zvezi s preventivo, diagnozo in zdravljenjem raka. Ker pa iz izkušenj vemo, da znanost, kljub dobri volji, nikoli ni mogla zadovoljivo odgovoriti na vsa vprašanja v medicini, se nam je zdelo primerno, da v rubriki Mnenja objavimo prispevek Hotimira Lešničarja, ki razmišlja o razlogih, ki zavirajo razvoj onkologije v Sloveniji. Upam, da bo ta, namenoma nekoliko provokativen članek spodbudil tudi vaša razmišljanja o bodočih smereh razvoja naše stroke.

Hematopoetske neoplastične bolezni, posebej limfomi, so za neusmerjenega zdravnika odmaknjena, včasih težko razumljiva poglavja medicine. Prepričan sem, da nam bo prikaz razvoja konceptov in razvrstitvenih sistemov malignih limfomov, ki ga je pripravil Janez Jančar, ilustriral način razvoja v medicini in nam obenem pomagal, da bomo bolje razumeli te bolezni, pri katerih je sodelovanje patologov in klinikov nujno.

Kirurgija je ob radioterapiji in kemoterapiji v onkologiji temeljna metoda zdravljenja. Sodelovanje kirurgov ni pomembno samo pri začetnem zdravljenju, ampak dostikrat tudi pri reševanju zapletov nekirurškega zdravljenja. V rubriki V žarišču analizira Marko Snoj kirurške ukrepe ob

nujnem zdravljenju dveh takih posledic predhodnega onkološkega zdravljenja.

Ali lahko tudi v Sloveniji zmanjšamo zbolewnost in umrljivost zaradi raka materničnega vratu? Pričakujemo, da je metodični pristop državnega programa k zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb materničnega vratu, ki ga predstavljamo v tej številki, prava pot.

V rubriki Vprašanja in odgovori govorimo o nadomestnem hormonskem zdravljenju. S tem posegamo na eni strani na področje, ki ni v neposredni zvezi z onkologijo, na drugi strani pa skušamo odgovoriti na vprašanja, ali lahko tako zdravljenje sproži nastanek malignega tumorja in ali je nadomestno hormonsko zdravljenje indicirano pri bolnicah, ki so malignom že prebolele.

Ker medicinska tehnika ni edino zdravnikovo orodje, zaključujemo strokovni del številke s kratko predstavitevijo knjige o komunikaciji med zdravnikom in bolnikom z rakom. Sourednik knjige, ki je letos izšla v Združenih državah Amerike, Matjaž Zwitter nam ponuja na vprašanje, ali naj bolniku razkrijemo ali prikrijemo resnico o bolezni, nepričakovano veliko različnih odgovorov pa tudi mnenj zdravnikov o pogledu na to stisko.

Rastko Golouh, glavni urednik

